

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De capitulo p[ro]phetæ Oseæ, & locutus sum, ait d[ominu]s sup[er]
p[ro]phetas, & in manu p[ro]pheta[rum] assimilatus sum, qu[omodo]
sancta trinitatis in istis p[atr]ibus assimilata fuerit, in Abraham ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

da resurrectione contra illorum sectam siue hæreticam opinionem. Aiunt enim quod etiam si mortui non resurgant, nihilominus uera & firma sit sententia, non est deus mortuorum sed uiuorum, omnes enim ei uiuunt. Quid enim? Nunquid Petrus & Paulus, quia nondum resurrexerunt non ei uiuunt? Nonne cum in corpore essent, cupiebant peregrinari à corpore & praesentes esse ad deum, iecirco ut uerius uiderent? Hæc quaestio difficiliter soluere tur, si Sadducæi sic dicerent, nõ esse resurrectionem corporum, ut saltem spiritum siue animam post depositionem corporis uiuere faterentur. ¶ At illi neutrum fatentur. Hinc est illud in actibus Apolorum: Sciens autem Paulus, quia una pars est Sadducæorum, & altera Phariseorum, exclamauit in concilio: Viri fratres, ego Phariseus sum, filius Phariseorum, de spe & resurrectione mortuorum ego iudicor. Et cum hæc dixisset, facta est dissensio inter Phariseos & Sadducæos, & soluta est multitudo. Sadducæi enim dicunt, nõ esse resurrectionem neque angelum: Pharisei autem utrunque cõsidentur. Factus est autem clamor magnus, & surgentes quidam Phariseorum clamabant, dicentes: Nihil mali inuenimus in homine isto. Quid si spiritus ei locutus est aut angelus? Igitur quia sadducæi sic negabant resurrectionem corporum, ut nullam post corpora crederent esse uitam aiarum, pulchre et rationabiliter dominus sic asseruit, uitam esse post corpora, ut simul assereret esse resurrectionem corporum. Concesso namque, quod necessario concedi oportebat, dixisse deum, ego sum deus Abraham, deus Isaac, & deus Iacob: pentatheucum quippe Sadducæi suscipiebant simulque assumpta hac sententia, quæ refelli nõ potest, nõ est deus mortuorum sed uiuorum, conclusio sequeretur, esse resurrectionem mortuorum. Quia sicut incõueniens, immo & impiũ est, dicere deũ mortuorum, sic nihilominus absurdũ est & impiũ, dicere deũ semiuuorum siue deũ semimortuorum, quod cõsequitur, si à uiuentibus animabus corpora nõ resurgunt.

¶ De capitulo prophete Osee, & locutus sum aut dominus super prophetas, & in manu prophetarum assimilatus sum, quomodo sancta trinitas in istis patribus assimilata fuerit, in Abraham deus pater, in Isaac deus filius, in supplantatiõne Iacob deus spiritus sanctus. Caput V.

Audare nõ sufficimus uiros tam gloriosos, secundũ fidẽ parentes nros Abrahamã Isaac & Iacob: quibus tam multã fecit gloriã trinitas deus, ut sub nominibus eorum nomen suum designari dignaretur, pater & filius & spiritus sanctus. Quid nomen manifeste nõ dũ portare poterat mũdus. Reuera tres isti sunt pphetæ, de quibus maxie in Osee dixerit idẽ deus. Et locutus sum sup pphetas, & ego uisionẽ multiplicauit, & in manu pphetarum assimilatus sum. Dicendũ ergo, quis breuiter, quõ uel quibus rebus gestis in manu pphetæ Abrahamã, deus pater, & in manu pphetæ Isaac, deus filius, & in manu pphetæ Iacob, cooperante matre Rebecca, deus spiritus sanctus assimilatus sit. Abraham pater excelsus, Abrahamã pater multarũ, subauditur gentiũ, interpretatur. Et quia pater ueraciter excelsus, nisi deus pater dñi nri Iesu Christi, pater misericordiarum (ut ait Apłus) & deus totius cõsolatiõis: Et quis ueraciter pater multarũ gentiũ, nisi idem deus p gratiã, pater omniũ nrm ex quacũque gente credentiũ: Hic antiquã sibi cõiunxit ecclesiam: Etenim ecclesia secundũ fidẽ, ab initio usque ad natiuitatẽ dñi nostri Iesu Christi secundũ carnẽ, cõiunx eius extitit & hũc filiũ uirgo fidelis, ex spũ scõ cõceptũ, illi peperit, lõge añ pmissum, diu expectatũ. Nõne huic simile fuit, quod Abraham ex sterili cõiuge Sara, diu expectatũ unigenitũ Isaac in senectute suscepit: Denique in Sara, quã nomẽ interpretat princeps, recte intelligit fides, cuius principatus añ deũ magnus est. Et in ancilla Agar, quã interpretat aduena, intelligit lex, quæ prius in seruitute generauit, & nihil ad perfectũ adduxit, quã nasceretur secundum carnem dei filius ex libertate fidei. ¶ Isaac risus interpretatur, & quis talis risus, ut est dominus noster Iesus Christus, dei filius: In natiuitate & ante natiuitatem illius Isaac, in nouissima promissione, riserunt ambo parentes eius: amplius autem mater, quæ nato illo dixit: Risum mihi fecit deus, Quicunque audierit, corridebit mihi. Nõne illud simile est huic, quod nato dei filio ex utero uirginis, mater superna Hierusalem risit. Risit enim, id est, cantauit gloriã deo in excelsis, & cantando gaudium suum gaudium nostrum, & risum magnum hominibus bonæ uoluntatis euangelizauit. Huic proprio filio suo deus non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, & ex

z. Cor. 5
Phil. 1
Sadducæi ne
quæ ai as neque
angelos uiue
re putant
Act. 23

Osee. 12

Abraham, de
um patrem si
gnificat.
z. Cor. 1

Sara

Heb. 7
Isaac, deum fi
liũ præsigna
uit.

Gene. 21

Luca. 2

Romã

Gene. 22
Iacob deū spi-
ritum sanctū
præsignauit.

Iohā. ij
Rom. 9

Melior exerci-
tatio Iacob q̄
Esau.

j. Tim. 4

Gen. 27

Vestes bonæ,
quas induit Ia-
cob charisma-
ta sunt spiri-
tus sancti.

j. Cor. jz.

Esau Iudæi cū
populum Ia-
cob gentes p̄
signauit
Psal. 46

Malach. j

abundanti est astruere. Notū quippe est omnibus, quod per istum assimilatus fuerit in eo, quod Abraham illum suum unigenitum deo iussus in holocaustum obtulit. Iacob supplantator interpretatur. Et quis ita supplantator, ut est spiritus sanctus? Nec enim indecens est deo supplantationis uerbum, præsertim cum in Psalmo scriptum sit: Exurge domine, præueni eam, & supplantata eum, subauditur populum Iudaicum, ut auferatur eis, & alijs detur, non solum illud quod per similitudinem timuerunt, dicendo, & uenient Romani, & tollent nostrum locum & gentem: uerū etiam ea, quæ illoꝝ præcipua sunt, adoptio filioꝝ, & gloria & testamentum & legislatio, & obsequiū, & promissa.

Item de consilio Rebecce, quod ille ad uilem suscepit effectum, quæ recte intelligimus in eo assimilatum esse spiritus sancti gratiam, & de uersibus ualde bonis, quibus illū induit, & de uersiculo psalmsi, elegit nobis hereditatem suam, speciem Iacob quem dilexit. Ca. VI.

Gitur in consilio Rebecce, quod dedit filio suo Iacob, & ille ad uilem suscepit effectum, assimilatum esse recte intelligimus spiritum sanctum. In psalmo namque Rebecca in illo facto gratiā spiritus sancti significat. In duobus filijs eius, quarum alter Esau factus est (ait scriptura) uir gnarus uenandi, & homo agricola: Alter autē Iacob, uir simplex habitabat in tabernaculis. Isaac amabat Esau, eo quod de uenationibus illius uesceretur, & Rebecca diligebat Iacob: Exerce te ipsum ad pietatem. Nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est. Pietas autem ad omnia utilis est, promissionem habens uitæ quæ nunc est & futuræ. Corporali namque exercitatione seipsum exercebat Esau, & hæc illi sicut ad modicum fuit utilis, ut magno eiulatu flenti tandem diceret Isaac. In pinguedine terræ & in rore cœli desuper erit benedictio tua. Quibus uerbis promissionē utique accepit solius uitæ quæ nunc est. Porro ro pietas, in qua Iacob seipsum exercebat, ad omnia utilis fuit. Promissionem habens uitæ quæ nunc est in his uerbis: det tibi deus de rore cœli & de pinguedine terræ abundantiam frumenti uini & olei: Promissionem autem uitæ futuræ in his quæ sequuntur. Et seruis ant tibi populi, & adorēt te tibus. Esto dominus fratrum tuorū, & incuruentur ante te filij matris tuæ. Qui maledixerit tibi, sit ille maledictus: & qui benedixerit tibi, benedictionibus repleatur. Tali namque benedictione CHRISTVS, qui est uita æterna, nasciturus promittebatur de semine eius. Quod uel quale fuit illud consilium Rebecce cū Iacob, in quo supradiximus assimilatum fuisse spiritum sanctū. Nunc ergo acquiesce filij consilij meis, & cætera: usque, & uestibus Esau ualde bonis, quas apud se habebat domi, induit eū. Vestes illæ ualde bonæ, uestes erant sacerdotales: quas ideo scriptura uestes dixit Esau quia primogenitus erat: sed Rebecca illum tali functione dignum non esse sciebat. Secundum mysterium, uestes, cum quibus benedici oportebat filium dignum, sunt illa charismata spiritus sancti, quæ ante commemorauimus ex epistola Pauli apostoli, sermo sapientiæ, sermo scientiæ, fides, gratia sanctorum, operatio uirtutum, prophetia, discretio spirituum, genera linguarum, interpretatio sermonum. Vestes huiusmodi habebat & habet apud se domi, secundum similitudinem Rebecce, gratia spiritus sancti. Quomodo apud se domi? Utique in potestate dandi siue diuidendi, sicut protinus ait idem Apostolus. Hæc autē omnia operatur unus atque idem spiritus, diuidens singulis prout uult. Et primum quidem charismata hæc diuisit, prout uoluit, electōi illius populi Israelitici: deinde uero & electioni gentium, facta commutatione secundum similitudinem illorum geminorum, sicut & in Psalmo scriptum est: Elegit nobis hereditatem suam, speciem Iacob quem dilexit. Hæc enim dicens, mittit nos ad hanc historiam. Quia sicut Esau, qui prior natus erat, a deo reprobatus est, & Iacob dilectus: sic Israeliticus populus, qui prius quadam familiaritate deo acceptabilis erat, postmodum est reiectus: gentes uero, quæ nullam eius cognitionem in primis habuerant eius benedictionem meruerunt uel receperunt, hoc est, quod dicit speciem Iacob, id est, secundum similitudinem Iacob quem dilexit. Esau autem, ait ipse in Malachia, odio habui.

De charismat